

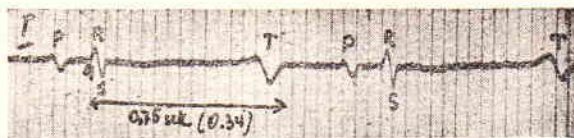
dotyku była nawet chłodna; powierzchowne żyły brzuszne były znacznie nasykane. Omacywaniem powłok brzusznych stwierdzono płyn, co potwierdziło dokonane nakłucie. Pobrany płyn posiadał kolor krwisty, po odwirowaniu opalizował, górna warstwa uległa szybko krzepnięciu, przyjmując konsystencję galaretowatą. W osadzie była duża ilość krwinek czerwonych i limfocy-

Ryc. 1. Cieprowadzenie kończynowe w pozycji leżącej na mostku. Liczba w nawiasie odpowiada normie QRST.

tów. We krwi stwierdzono: Hb — 25%, ciałek czerwonych — 2.940.000, ciałek białych — 15.000. Obraz morfologiczny ciałek białych: bazofili — 0%, eozynofili — 1%, metamyelocytów — 2%, pałeczkowatych — 8%, segmentowanych — 48%, limfocytów — 40%, monocytów — 1%.

Ponieważ wystąpiły wyraźne zaburzenia ze strony akcji serca, wykonano elektrokardiogram. (Rys. 2),

który wykazał, iż okres QRST odpowiadający fazie skurczowej serca był dwukrotnie dłuższy niż u świni ze zdrowym narządem krążenia i wynosił 0,75 sek., podczas gdy normalnie wynosi 0,34 sek.

W ciągu sześciu dni pobytu świni w klinice upuszczono trzykrotnie płyn w łącznej ilości 11 litrów. Z dnia na dzień pogarszał się stan zwierzęcia, które siódmego dnia padło.

Na sekcji stwierdzono w jamie brzusznej duży chęłboczny pęcherz wypełniający prawie w całości jamę brzuszną, zrosnięty na znacznej przestrzeni z otrzewną ścienną w okolicy lewej nerki. Po przecięciu ściany wylało się około 15 litrów krwistego płynu. Ściana pęcherza była zgrubiała, miejscami dochodziła grubości 4—5 mm. Na ścianach po wewnętrznej stronie przylegał w postaci siateczki włóknik i skrzepy krwi. Po nacięciu torebki lewej nerki uwidocznił się błąd jakby uciśnięty mięszs kory nerkowej, w dotyku stwardniały. Nerka prawa w porównaniu z nerką lewą była znacznie powiększona ze zmianami przewlekłego zapalenia przerostowego. Wątroba i śledziona bez zmian. Mięsień sercowy znacznie rozszerzony, błąd, zastawki żaglowe a szczególnie dwudzielna wykazywały zmiany przerostowe.

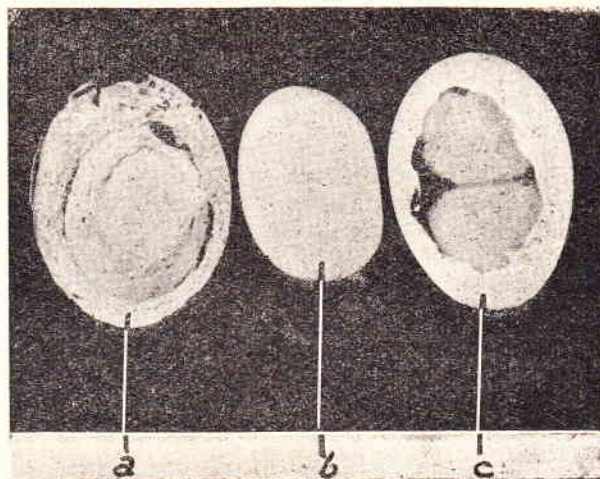
Cystoidy okołonerkowe u świni nie należą co prawda do wielkiej rzadkości, przytoczony jednak przypadek zwraca uwagę z powodu niezwykłych rozmiarów, wskutek czego za życia przypominał do złudzenia puchlinę brzuszną i dopiero sekcja umożliwiła właściwe rozpoznanie. Na uwagę zasługuje również daleko posunięta niewydolność krążenia, która niewątpliwie wywarła bezpośredni wpływ na gromadzenie się płynu w pęcherzu z powodu zwolnionego krwioobiegu.

TADEUSZ ZIOŁO

PRZYPADEK JAJA W JAJU (OVUM IN OVO) U KURY

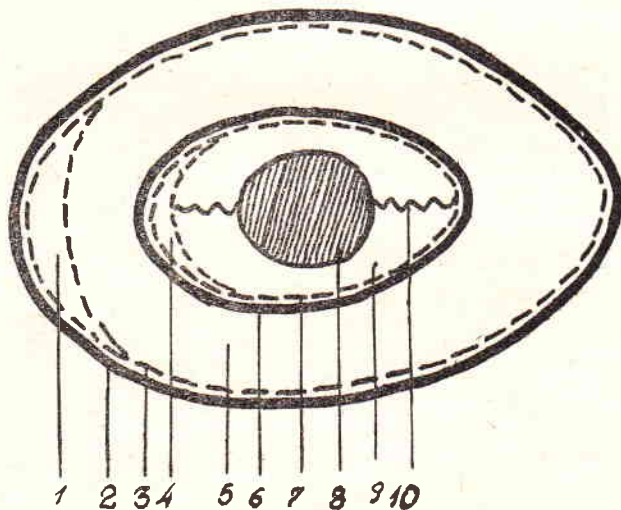
Z Katedry Anatomii Patologicznej Wydziału Wet. U.M.C.S. Kierownik: Prof. dr TADEUSZ ŻULIŃSKI

Jaje w jaju jest jedną z niewielu nieprawidłowości budowy jaja u ptactwa domowego. Zjawisko to występuje stosunkowo rzadko. Najczęściej spotykane jest u kur, może jednak występować i u innego ptactwa. Już w odległej starożytności budziło wielkie zainteresowanie tzw. „ovum in ovo”, o którym wspomina między innymi Arystoteles. Według danych z literatury

Dot. 1. a) jajo w jaju, b) jajo normalne, c) jajo dwuźółtkowe

bardziej szczegółowy opis tej nieprawidłowości podał w roku 1250 Albertus Magnus. Dalsze opisy zawdzięczamy Harveyowi (1651), Elscholtowi (1675), Schumacherowi (1896), Parkerowi (1906), Hutowi (1945), Hermanowi (1950) i innym.

Rys. 2. Schemat opisanego przypadku. 1, 4. komora powietrzna. 2, 6 cstonka wapniowa. 3, 7. oslonki pergaminowe podskorupkowe, 5, 9. białko. 8. żółtko 10. chalazy.

Występowanie różnych nieprawidłowości w jajach jest najprawdopodobniej wynikiem nienormalnej funkcji jajnika i jajowodu, do których należy zatrzymanie dłużej jaja w którymś z odcinków jajowodu, ruchy anty-perystaltyczne jajowodu przesuwające jaje wstecz, zaburzenia w wydzielaniu poszczególnych odcinków jajowodu, wysięk zapalny w jajowodzie.

Przypadek własny

W dniu 10.VI.1953 r. do tutejszego Zakładu dostarczono 11 szt. jaj pochodzących od jednej kury, większych od przecięnie spotykanych. Waga jaj wahała się w granicach od 95 g do 115 g wymiary dł. od 70 do 76,6 mm szerokość od 45 do 55,2 m., osłonki wapniowe były gładkie barwy jasno-brązowo-żółtej. Z zewnątrz poza wielkością i wagą niczym nie różniły się od normalnych jaj. Po przecięciu osłonek wapniowych okazało się, że 10 z nich było dwużółtkowych a jedno zawierało w sobie drugie jajo (fot. 1) Na szczególniejszą uwagę zasługuje ostatnie jajo, wagi 112 g, kształtu regularnie elipsoidalnego, o wyraźnie zaznaczonym ostrym i tępych końcu. Skorupka wapniowa stosunkowo gruba barwy jasnej brązowo-żółtej. Wymiary jaja wynosiły dł. 73,2 mm, szer. 55,1 mm. Po rozcięciu osłonki wapniowej we wnętrzu dużego jaja, nie zawierającego żółtka, mieści się drugie normalne jajo, zawierające żółtko, białko, osłonki pergaminowe podskorupkowe, osłonkę wapniową, ułożone równolegle do długiej osi jaja zewnętrznego, tępy koniec do tępego, ostry do ostrego.

Waga jaja wewnętrznego wynosiła 50 g. dł., 50 mm szer., 42 mm. Kształt regularnie elipsoidalny o wyraźnie zaznaczonym tępych i ostrym końcu, tak jak w ja-

ju zewnętrznym. Osłonka wapniowa jest jaśniejsza od osłonki jaja zewnętrznego, bardzo cienka, nieregularnej grubości z licznymi drobiutkimi wyniosłościami równomiernie rozmieszczonymi na całej powierzchni (szorstka). Jajo wewnętrzne zawierało normalne żółtko, otoczone cienką błoną, w którym można wyróżnić obie jego warstwy (białą i żółtą). Żółtko zawieszona jest na chalazach, otoczone mniejszą ilością białka, niż w jaju normalnym. Białko otaczają osłonki pergaminowe, między którymi na tępych końcu jaj znajduje się komora powietrzna. Białko jaja zewnętrznego mniej więcej równomiernie otaczało jajo wewnętrzne. W białku otaczającym jajo wewnętrzne można wyróżnić dwie warstwy, rzadką i gęstą. Otoczki pergaminowe podskorupkowe jaja zewnętrznego normalnie rozwinięte, między którymi tak jak w jaju wewnętrznym na tępych końcu znajduje się komora powietrzna.

Z powyższego opisu wynika, że jajo wewnętrzne z małymi odchyleniami ilościowymi (mniejsza ilość białka, cieńsza osłonka wapniowa) posiada wszystkie elementy składowe, a więc żółtko, białko, osłonki pergaminowe podskorupkowe i osłonkę wapniową — zaś jajo zewnętrzne zawiera białko, osłonki pergaminowe podskorupkowe i osłonkę wapniową.

DOŚWIADCZENIA ZWIĄZKU RADZIECKIEGO I KRAJÓW DEMOKRACJI LUDOWEJ

ZBIGNIEW WOJTATOWICZ

Warszawa

ROZWÓJ NAUK WETERYNARYJNYCH W RUMUŃSKIEJ REPUBLICIE LUDOWEJ

Z działalności naukowej Instytutu Higieny
i Patologii Zwierząt w Bukareszcie

Podobnie jak w Polsce oraz w innych krajach demokracji ludowej, tak i w Rumuńskiej Republice Ludowej w ciągu ostatnich lat obserwujemy stały rozwój i postęp nauk weterynaryjnych. Dzięki troskliwej opiece i pomocy Partii i Rządu rośnie w Rumunii ilość weterynaryjnych placówek naukowo-badawczych oraz kadry wykwalifikowanych pracowników naukowych.

Rumuńscy lekarze weterynaryjni, przyswajają najnowsze zdobycze nauki w zakresie zwalczania chorób zaraźliwych zwierząt domowych przyczyniają się do zmniejszenia strat w hodowli. Pracą swoją dopomagają więc wydatnie do realizacji uchwał Partii i Rządu co do szybkiego wzrostu i rozwoju hodowli zwierząt w Rumuńskiej Republice Ludowej.

Na czoło osiągnięć naukowych z dziedziny weterynarii w Rumunii wysuwają się prace Instytutu Higieny i Patologii Zwierząt w Bukareszcie, którego dyrektorem jest prof. dr Ilie Popowicz. Instytut ten jest największym ośrodkiem naukowym rumuńskiej weterynarii i prace jego mają duży wpływ na rozwój i postęp rumuńskiej służby weterynaryjnej. W ostatnich latach Instytut przeprowadził cały szereg cennych prac naukowo-badawczych, które w dużym stopniu przyczyniły się do coraz lepszych wyników osiąganych przez rumuńską służbę weterynaryjną na odcinku zwalczania chorób zaraźliwych zwierząt. I tak zespół pracowników naukowych pod kierownictwem dyrektora Instytutu prof. dr Ilie Popowicza opracował skuteczne metody zwalczania zakaźnej bezmleczności owiec i kóz, choroby, która rokrocznie przynosiła Rumunii poważne straty gospodarcze. Przygotowana przez Instytut szczepionka przeciwko zakaźnej bezmleczności owiec i kóz w dużym stopniu zmniejszyła ilość zachorowań w ostatnich dwu latach. Poza tym dobre wyniki osiąg-

nęł Instytut na odcinku walki z wąglikiem, dzięki opracowaniu specjalnej metody biernych szczepień ochronnych (surowicą), przez pracownika Instytutu prof. dr. Stomaline. Dużo uwagi i pracy poświęca się sprawie walki z pomorem drobiu. Przeprowadzone w ostatnich latach badania naukowe pozwoliły na opracowanie metody zwalczania tej epizootii przez zastosowanie masowych szczepień ochronnych, dzięki którym w bieżącym roku w Rumuńskiej Republice Ludowej pomór drobiu przestał być zarazą dziesiątkującą поголові drobiu. Przeprowadzenie masowych szczepień przeciwko pomorowi w porównaniu z latami poprzednimi w poważnym stopniu zmniejszyło ilość padnięć, a w związku z tym straty gospodarcze spowodowane tą chorobą. Obecnie w Instytucie prowadzi się na dużą skalę prace nad przygotowaniem surowicy przeciwko chorobie Aujeszkiego u świń oraz surowic przeciwko chorobom zakaźnym źrebąt. Poza tym pracownicy Instytutu przeprowadzają doświadczenia nad zwalczaniem pomoru świń za pomocą szczepionki z fioletem krystalicznym oraz próby metod leczenia ziarniacyzy u drobiu. W planie pracy figurują również badania nad nowymi metodami leczenia zarazy stadniczej u koni.

Prace Instytutu Higieny i Patologii publikowane są w różnych czasopismach, udostępnionych szerokim kołom lekarzy weterynaryjnych. Za pośrednictwem Państwowego Wydawnictwa Rolniczego i Leśnego w Bukareszcie Instytut regularnie wydaje Roczniki Naukowe, w których drukowane są prace naukowo-badawcze pracowników Instytutu.

W bieżącym roku Instytut zaczął wydawać serie broszur monograficznych w ramach tzw. Biblioteki Naukowej. Monografie obejmują najważniejsze wyniki prac naukowych pracowników Instytutu. Wydawnictwo to, przeznaczone jest dla lekarzy wet. praktyków i jest czynnikiem wiążącym bezpośrednio teorię z praktyką. Pierwszą monografią w ramach Biblioteki Naukowej była praca pt. „Problemy weterynaryjnej immunologii”, druga praca poświęcona problemom weterynaryjnej parazytologii, trzecią praca pt. „Zagadnienia weterynaryjnej mikrobiologii”, a ostatnio Instytut przygotowuje czwartą poświęconą wybranym zagadnieniom z epizootiologii.